

Бібліотека та Архів Канади. У 2004 р. Національну бібліотеку та Національний архів Канади було об'єднано у федеральний державний департамент Канади під назвою: «Бібліотека та Архів Канади» (БАК) (Library and Archives Canada).

Очолює БАК директор, який має ранг заступника міністра та звання бібліотекаря й архіваріуса Канади.

Нині БАК є одним з найбільших національних інформаційних центрів Канади. Його діяльність регулюється Loi sur la Bibliothèque et les Archives du Canada, що дослівно перекладається як Закон бібліотеки і архівів Канади. Відповідно до Закону метою діяльності БАКу є збирання й зберігання документальної спадщини Канади в інтересах сучасного та майбутнього поколінь. БАК має бути загальнодоступним центром знань, сприяти їх збереженню та поширенню, робити внесок у культурний, соціальний та економічний розвиток Канади.

Відповідно до ст. 7 Закону завданнями БАКу є:

- збирання й зберігання розпорядчих документів уряду, міністерств, а також інших державних інститутів, які мають історичну та архівну цінність;
- обслуговування державних установ;
- формування та підтримка бази даних фондів БАКу;
- формування каталогу бібліографії;
- координація федерального бібліотечного обслуговування;
- списання та передача надлишкових бібліотечних матеріалів, отриманих від федеральних міністерств;
- забезпечення зручного доступу до фондів БАКу канадців та інших зацікавлених осіб.

Фонд БАКу охоплює всю історію Канади та налічує 20 млн одиниць матеріалів, серед яких:

- книги різними мовами для різної аудиторії, рукописи, з яких більше 26 000 є доступними в мережі Інтернет;
- більше 71 000 годин коротко- та повнометражних художніх і документальних фільмів; німе кіно; звукозаписи, зроблені до 1897 р.;
- 2,5 млн архітектурних креслень, планів, мап з початку XVI ст.;
- понад 343 000 творів мистецтва – акварелі, ескізи, мініатюри;
- близько 200 000 записів музичних творів на дисках, бабінах, катушках;
- ЗМІ з усіх регіонів країни, а також матеріали та публікації про Канаду за межами країни;
- колекція медалей, печаток, плакатів, гербів, глобусів;

- найбільша у світі колекція канадської пошти;
- близько 21 300 000 фотографій, починаючи з 1850 р.;
- трактати та дисертації.

Оскільки БАК має функції архіву, тут зберігається інформація про генеалогію та біографії канадців, відомості щодо міграції, перепису населення, яку можна отримати за відповідну плату.

Також, у БАКу зберігається персональна інформація щодо військового персоналу.

Щомісячно веб-сайт БАКу відвідує 500 тис. користувачів, стаціонарно – 2 тис.

Враховуючи те, що кількість онлайн-консультацій швидко зростає, натомість повільно, але безупинно зменшується кількість стаціонарного відвідування, БАК налагодив систему співпраці з користувачами через відеоконференції та щороку вдосконалює способи доступу до своїх фондів в онлайн-режимі. Для цього БАК уклав договір з компанією Ancestry, яка оцифрувала близько 1 % усіх колекцій БАКу, що становить 25 млн сторінок найбільш популярних і старовинних матеріалів, які тепер доступні на сайті установи. Через портал «Бібліотека і Архіви Канади» доступний інший портал канадських дисертацій Theses Canada Portal. Доступ до онлайн-фондів забезпечують програми AMICUS і Archivichet. Пошуковий сервіс національного каталогу AMICUS забезпечує пошук матеріалів не тільки по порталі «Бібліотека і Архіви Канади», але й більше ніж по 1300 канадських бібліотеках.

Для доступу до цифрової інформації в БАК існують інноваційні способи аутентифікації та авторизації для користувачів, з посиланням на сайт видавця, автора, які дають можливість користуватися інформацією, не порушуючи авторських прав, та на яких зареєстрований користувач може читати й скачувати контент.

До цифрової колекції доступ здійснюється через спеціальні сервери віртуальної бібліотеки. Через електронний каталог можна замовити потрібну книгу чи відео.

Враховуючи вимоги часу, БАК у 2011 р. запусив нову мобільну версію свого сайту, для доступу зі смартфонів та інших гаджетів. Вона дає можливість власникам мобільних пристроїв мати доступ до онлайн-фондів БАКу будь-де і будь-коли.

Систематично на сайті БАКу проводяться віртуальні виставки. Існує веб-сайт для дітей, на якому розміщені ігри, історична інформація, пригодницькі твори, програми читання казок і допомоги дітям у виконанні домашнього завдання. Для дорослих на сайті розміщені різноманітні послуги

та програми: тренінги з пошуку роботи та ресурси за цією тематикою, програми навчання грамотності з віртуальним учителем, курси з англійської мови.

БАК систематично організовує зустрічі з місцевими письменниками.

Четверту частину свого річного бюджету БАК формує за рахунок платних послуг, таких як:

- Укладання договорів з авторами та видавництвами про розміщення їх творів на своєму сайті. Наприклад, за договором з канадським онлайн-книжним магазином Indigo БАК буде отримувати 5 % від вартості продажу книжки, здійсненого через бібліотечний каталог.

Платні фонди завантажуються на локальний сервер, на який користувач може зайти лише за умови аутентифікації та авторизації. Усі охочі можуть обрати матеріал, який їх зацікавив, оплатити доступ до повних текстів за допомогою кредитної картки та відразу побачити його на своєму екрані.

Фонди, розміщені на платному сервері, охороняються «електронними замками», які забезпечують захист авторських творів від їх довільного відтворення та розповсюдження.

- Укладання договорів зі студіями звукозаписів (наприклад, Ubisoft Montreal, Electronic Arts Canada, Eidos Montreal). Відповідно до цих угод користувач за певну плату в БАКу може брати відео та ігри цих компаній на прокат, а БАК за посередництво отримує відповідні дивіденди (*Матеріал підготовлено науковим співробітником Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського В. Семесько*).